

31980L0181

L 39/40

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

15.2.1980.

DIREKTIVA VIJEĆA**od 20. prosinca 1979.****o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice i o stavljanju izvan snage Direktive 71/354/EEZ**

(80/181/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomске zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 71/354/EEZ od 18. listopada 1971. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice⁽¹⁾ kako je zadnje izmijenjena Direktivom Vijeća 76/770/EEZ⁽²⁾,uzimajući u obzir prijedlog Komisije⁽³⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta⁽⁴⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odobora⁽⁵⁾,

budući da su mjerne jedinice bitne u uporabi svih mjernih instrumenata za izražavanje mjera ili bilo koje navođenje veličine; budući da se mjerne jedinice upotrebljavaju u većini područja ljudske aktivnosti; budući da je neophodno osigurati najveću moguću jasnoću u njihovoj uporabi; budući da je stoga potrebno izraditi pravila za njihovu uporabu u Zajednici za gospodarske namjene, namjene javnog zdravlja i javne sigurnosti ili upravne namjene;

međutim, budući da u području međunarodnog prijevoza postoje međunarodne konvencije i sporazumi koji su obvezujući za Zajednicu ili države članice; budući da se ti konvencije i sporazumi moraju poštovati;

budući da se zakoni kojima je uređena uporaba mjernih jedinica u državama članicama razlikuju od jedne države članice do

⁽¹⁾ SL L 243, 29.10.1971., str. 29.⁽²⁾ SL L 262, 27.9.1976., str. 204.⁽³⁾ SL C 81, 28.3.1979., str. 6.⁽⁴⁾ SL C 127, 21.5.1979., str. 80.⁽⁵⁾ Mišljenje doneseno 24./25. listopada 1979. (još nije objavljeno u Službenom listu).

druge i kao posljedica dovode do ograničenja trgovine; budući da je u tim okolnostima neophodno uskladiti zakone i druge propise kako bi se prevladale takve prepreke;

budući da mjerne jedinice podliježu međunarodnim rezolucijama koje je donijela Opća konferencija za utege i mjere (CGPM) uspostavljena Konvencijom o metru koja je potpisana u Parizu 20. svibnja 1875. i koju poštuju sve države članice; budući da je kao posljedica navedenih rezolucija izrađen „Međunarodni sustav jedinica“ (SI);

budući da je Vijeće 18. listopada 1971. donijelo Direktivu 71/354/EEZ o usklađivanju zakonodavstava država članica kako bi se uklonile prepreke trgovini usvajanjem međunarodnog sustava jedinica na razini Zajednice; budući da je Direktiva 71/354/EEZ izmijenjena Aktom o pristupanju i Direktivom 76/770/EEZ;

budući da se navedenim odredbama Zajednice nisu prevladale sve prepreke u tom području; budući da je Direktivom 76/770/EEZ predviđeno da se do 31. prosinca 1979. preispita situacija u vezi s mernim jedinicama, nazivima i simbolima navedenim u poglavljju D njezina Priloga; budući da se preispitivanje situacije u vezi s određenim drugim mernim jedinicama također pokazalo neophodnim;

budući da je, kako bi se izbjegle ozbiljne poteškoće, potrebno osigurati prijelazno razdoblje tijekom kojeg se mogu postupno ukinuti mjerne jedinice koje nisu uskladene s međunarodnim sustavom; budući da je unatoč tome važno državama članicama koje to žele učiniti omogućiti da na svojim područjima što prije donešu odredbe poglavљa I. Priloga; budući da je stoga neophodno ograničiti trajanje prijelaznog razdoblja na razini Zajednice i istodobno dopustiti državama članicama da svojevoljno skrate to razdoblje;

budući da je tijekom prijelaznog razdoblja bitno, posebno radi zaštite potrošača, zadržati jasno stajalište o uporabi mernih jedinica u trgovini između država članica; budući da se čini da obveza država članica da omoguće uporabu dodatnih oznaka na proizvodima i opremi koji se uvoze iz drugih država članica tijekom prijelaznog razdoblja dobro služi svrsi;

međutim, budući da sustavno donošenje rješenja ove vrste za sve mjerne instrumente, uključujući medicinske instrumente, nije nužno poželjno; budući da državama članicama stoga treba omogućiti da na svom državnom području zahtijevaju da mjerne instrumente nose oznake veličine u jednoj zakonitoj mjerenoj jedinici;

budući da ova Direktiva ne utječe na daljnju proizvodnju proizvoda koji su već na tržištu; međutim, budući da utječe na stavljanje na tržište i uporabu proizvoda i opreme koji nose oznake veličine u mjernim jedinicama koje više nisu zakonite mjerne jedinice ako su takvi proizvodi i oprema potrebni za dopunu ili zamjenu komponenti ili dijelova takvih proizvoda, opreme i instrumenata koji su već na tržištu; budući da je stoga neophodno da države članice odobre stavljanje na tržište i uporabu takvih proizvoda i opreme za dopunu i zamjenu komponenti, čak i ako nose oznake veličine u mjernim jedinicama koje više nisu zakonite mjerne jedinice, kako bi se proizvodi, oprema ili instrumenti koji su već na tržištu mogli nadalje upotrebljavati;

budući da je Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO) 1. ožujka 1974. donijela međunarodnu normu o predstavljanju SI jedinica i drugih jedinica za uporabu u sustavima s ograničenim skupovima znakova; budući da je uputno da Zajednica doneše rješenja koja su već odobrena na široj međunarodnoj razini u skladu s normom ISO 2955 od 1. ožujka 1974.;

budući da se odredbe Zajednice koje se odnose na mjerne jedinice mogu pronaći u nekoliko tekstova Zajednice; budući da je pitanje mjernih jedinica toliko važno da je mogućnost upućivanja na pojedinačni tekst Zajednice od ključne važnosti; budući da se stoga ovom Direktivom objedinjuju sve odredbe Zajednice iz tog područja i stavlja izvan snage Direktiva 71/354/EEZ,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Zakonite mjerne jedinice za potrebe ove Direktive koje se moraju upotrebljavati za izražavanje veličina su:

- (a) mjerne jedinice navedene u poglavlju I. Priloga;
- (b) mjerne jedinice navedene u poglavlju II. Priloga do datuma koji trebaju odrediti države članice; taj datum ne može biti nakon 31. prosinca 1985.;
- (c) mjerne jedinice navedene u poglavlju III. Priloga samo u onim državama članicama u kojima su bile odobrene

21. travnja 1973. i do datuma koji trebaju odrediti te države članice; taj datum ne može biti nakon datuma koji određuje Vijeće prije 31. prosinca 1989. na temelju članka 100. Ugovora.

Članak 2.

- (a) Obveze proizisle iz članka 1. odnose se na mjerne instrumente koji se upotrebljavaju, na mjerena koja se provode i oznake veličina koje se izražavaju u mjernim jedinicama za gospodarske namjene, namjene javnog zdravlja i javne sigurnosti ili administrativne namjene.
- (b) Ova Direktiva ne utječe na uporabu jedinica u zračnom i pomorskom prijevozu te željezničkom prometu koje nisu određene kao obvezne na temelju ove Direktive i koje su utvrđene međunarodnim konvencijama ili sporazumima koji su obvezujući za Zajednicu ili države članice.

Članak 3.

1. Za potrebe ove Direktive „dodata na oznaka“ znači jedna ili više oznaka veličine izraženih u mjernim jedinicama koje nisu obuhvaćene poglavljem I. Priloga i koje prate oznaku veličine izraženu u jedinici sadržanoj u tom poglavljju.
2. Uporaba dodatnih oznaka odobrava se do 31. prosinca 1989.
3. Međutim, države članice mogu zahtijevati da mjerne instrumente nose oznake veličine u jednoj zakonitoj mjerenoj jedinici.

4. Prednost ima oznaka izražena u mjerenoj jedinici navedenoj u poglavlju I. Oznake izražene u mjernim jedinicama koje nisu navedene u poglavlju I. izražavaju se znakovima koji nisu veći od znakova za odgovarajuće oznake u jedinicama navedenim u poglavlju I.

5. Uporaba dodatnih oznaka može se produljiti nakon 31. prosinca 1989.

Članak 4.

Uporaba mjernih jedinica koje nisu ili više nisu zakonite odobrava se za:

- proizvode i opremu koji su na dan donošenja ove Direktive već na tržištu i/ili u uporabi,

- komponente ili dijelove proizvoda i opreme potrebne za dopunu ili zamjenu komponenti ili dijelova gore navedenih proizvoda i opreme.

Međutim, uporaba zakonitih mjernih jedinica može se zahtijevati za pokazatelje mjernih instrumenata.

Članak 5.

Međunarodna norma ISO 2955 od 1. ožujka 1974. „Obrada informacija - predstavljanja SI jedinica i drugih jedinica za uporabu u sustavima s ograničenim skupovima znakova” primjenjuje se u području obuhvaćenom njezinim stavkom 1.

Članak 6.

Direktiva 71/354/EEZ stavlja se izvan snage 1. listopada 1981.

Međutim, odstupajući od Direktive 71/354/EEZ, države članice pod uvjetima utvrđenim u članku 1. ove Direktive i nakon 31. prosinca 1979. odobravaju ili nadalje omogućuju uporabu sljedećih mjernih jedinica:

milimetar žive	(poglavlje II.)
poise	(poglavlje II.)
stokes	(poglavlje II.)
jard	(poglavlje III.)
kvadratni jard	(poglavlje III.)
kalorija	(poglavlje III.).

Članak 7.

- (a) Države članice do 1. srpnja 1981. donose i objavljaju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom i o tome obavješćuju Komisiju.

One primjenjuju te odredbe od 1. listopada 1981.

- (b) Od datuma priopćenja ove Direktive, države članice također osiguravaju da Komisija bude obaviještena o svakom nacrtu zakona i drugih propisa koje namjeravaju donijeti u području na koje se odnosi ova Direktiva u roku koji je Komisiji dovoljan za dostavljanje primjedaba.

Članak 8.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. prosinca 1979.

Za Vijeće
Predsjednik
J. TUNNEY

PRILOG

POGLAVLJE I.

ZAKONITE MJERNE JEDINICE IZ ČLANKA 1. TOČKE (a)

1. SI JEDINICE I NJIHOVI DECIMALNI VIŠEKRATNICI I NIŽEKRATNICI

1.1. **Osnovne SI jedinice**

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
duljina	metar	m
masa	kilogram	kg
vrijeme	sekunda	s
električna struja	amper	A
termodynamička temperatura	kelvin	K
množina (količina tvari)	mol	mol
svjetlosna jakost	kandela	cd

Definicije osnovnih SI jedinica:

Jedinica duljine

Metar je duljina jednaka $1\ 650\ 763,73$ valne duljine zračenja atoma kriptona 86 u vakuumu pri prijelazu između razina $2p_{10}$ i $5d_5$.

(Jedanaesti CGPM (1960.), rezolucija 6).

Jedinica mase

Kilogram je jedinica mase; jednak je masi međunarodne pramjere kilograma.

(Treći CGPM (1901.), stranica 70. izvješća s konferencije).

Jedinica vremena

Sekunda je trajanje $9\ 192\ 631\ 770$ razdoblja zračenja koje odgovara prijelazu između dviju hiperfinih razina osnovnog stanja atoma cezija 133.

(Trinaesti CGPM (1967.), rezolucija 1).

Jedinica električne struje

Amper je stalna električna struja koja bi, tekući dvama usporednim, beskonačno dugačkim ravnim vodičima koji su zanemarivo malog kružnog presjeka i razmaknuti u vakuumu jedan metar, među tim vodičima proizvela silu od 2×10^{-7} njutna po metru njihove duljine.

(Međunarodni odbor za utege i mjere (CIPM) (1946.), rezolucija 2, odobrena na devetom CGPM-u (1948.)).

Jedinica termodinamičke temperature

Kelvin, jedinica termodinamičke temperature, je $1/273,16$ termodinamičke temperature trojnog stanja vode.
(Trinaesti CGPM (1967.), rezolucija 4).

Jedinica množine

- (1) Mol je množina sustava koji sadržava onoliko elementarnih jedinica koliko ima atoma u $0,012$ kg ugljika 12.
- (2) Pri uporabi mola moraju se iskazati elementarne jedinice, a to mogu biti atomi, molekule, ioni, elektroni, druge čestice ili određene skupine takvih čestica.
(Četrnaesti CGPM (1971.), rezolucija 3).

Jedinica svjetlosne jakosti

- Kandela je svjetlosna jakost u određenom smjeru iz izvora koji odašilje monokromatske zrake frekvencije 540×10^{12} herca i čija je energetska jakost u tom smjeru $1/683$ vata po prostornom kutu.
(Šesnaesti CGPM (1979.), rezolucija 3).

1.1.1. Posebni naziv i simbol SI jedinice temperature za izražavanje Celzijeve temperature

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
Celzijeva temperatura	Celzijev stupanj	°C

Celzijeva temperatura t definira se kao razlika $t = T - T_0$ između dviju termodinamičkih temperatura T i T_0 , pri čemu je $T_0 = 273,15$ kelvina. Interval ili razlika u temperaturi može se izražavati u kelvinima ili u Celzijevim stupnjevima. Jedinica „Celzijev stupanj” jednaka je jedinici „kelvin”.

1.2. Druge SI jedinice**1.2.1. Dodatne SI jedinice**

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
ravninski kut	radijan	rad
prostorni kut	steradijan	sr

(Jedanaesti CGPM (1960.), rezolucija 12).

Definicije dodatnih SI jedinica:

Jedinica ravninskog kuta

Radijan je ravninski kut između dvaju polumjera koji na obodu kružnice izrezuju luk duljine jednakne njenom polumjeru.

(Međunarodna norma ISO 31 - I, prosinac 1965.).

Jedinica prostornog kuta

Steradijan je prostorni kut sa vrhom u središtu kugle koji na površini kugle izrezuje površinu ploštine jednake kvadratu sa stranicama jednakim polumjeru te kugle.

(Međunarodna norma ISO 31 - I, prosinac 1965.).

1.2.2. Izvedene SI jedinice

Jedinice dosljedno izvedene iz osnovnih SI jedinica i dodatnih SI jedinica navedene su kao algebarski izrazi u obliku umnožaka potencija osnovnih SI jedinica i/ili dodatnih SI jedinica s brojčanim faktorom 1.

1.2.3. Izvedene SI jedinice koje imaju nazive i simbole

Veličina	Jedinica		Izraz	
	Naziv	Simbol	S drugim SI jedinicama	S osnovnim ili dodatnim SI jedinicama
frekvencija	herc (hertz)	Hz		s^{-1}
sila	njutn (newton)	N		$m \cdot kg \cdot s^{-2}$
tlak, naprezanje	paskal (pascal)	Pa	$N \cdot m^{-2}$	$m^{-1} \cdot kg \cdot s^{-2}$
energija, rad; toplina	džul (joule)	J	$N \cdot m$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2}$
snaga (¹), zračeni tijek	vat (watt)	W	$J \cdot s^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3}$
elektricitet, električni naboj	kulon (coulomb)	C		$s \cdot A$
električni potencijal, razlika potencijala, elektromotorna sila	volt	V	$W \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
električni otpor	om (ohm)	Ω	$V \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
električna vodljivost	simens (siemens)	S	$A \cdot V^{-1}$	$m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^3 \cdot A^2$
kapacitivnost	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^4 \cdot A^2$
magnetski tok	veber (weber)	Wb	$V \cdot s$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
gustoća magnetskog toka	tesla	T	$Wb \cdot m^{-2}$	$kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
induktivnost	henri (henry)	H	$Wb \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-2}$
svjetlosni tijek	lumen	lm		$cd \cdot sr$
osvjetljenje	luks	lx	$lm \cdot m^{-2}$	$m^{-2} \cdot cd \cdot sr$
aktivnost (radionuklida)	bekerel (becquerel)	Bq		s^{-1}
apsorbirana doza, specifična predana energija, kerma, indeks apsorbirane doze	grej (gray)	Gy	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
ekvivalentna doza	sivert (sievert)	Sv	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$

(¹) Posebni nazivi za jedinicu snage: naziv voltamper (simbol „VA”) kada se upotrebljava za izražavanje prividne snage izmjenične električne struje i var (simbol „var”) kada se upotrebljava za izražavanje jalove električne snage. „Var” nije uključen u rezolucije CGPM-a.

Jedinice izvedene iz osnovnih SI jedinica ili dodatnih jedinica mogu se izražavati i u obliku jedinica navedenih u poglavljiju I.

Izvedene SI jedinice mogu se posebno izražavati i posebnim nazivima i simbolima iz gore navedene tablice, npr. SI jedinica dinamičke viskoznosti može se izražavati kao $m^{-1} \cdot kg \cdot s^{-1}$ ili kao $N \cdot s \cdot m^{-2}$ ili kao $Pa \cdot s$.

1.3. Predmeci i njihovi simboli za označivanje određenih decimalnih višekratnika i nižekratnika

Faktor	Predmetak	Simbol	Faktor	Predmetak	Simbol
10^{18}	eksa	E	10^{-1}	deci	d
10^{15}	peta	P	10^{-2}	centi	c
10^{12}	tera	T	10^{-3}	mili	m
10^9	giga	G	10^{-6}	mikro	μ
10^6	mega	M	10^{-9}	nano	n
10^3	kilo	k	10^{-12}	piko	p
10^2	hekto	h	10^{-15}	femto	f
10^1	deka	da	10^{-18}	ato	a

Nazivi i simboli decimalnih višekratnika i nižekratnika jedinice mase tvore se dodavanjem predmetaka riječi „gram” i njihovih simbola simbolu „g”.

Kada se izvedena jedinica izražava kao razlomak, decimalni višekratnici i nižekratnici mogu se označiti dodavanjem predmetka jedinicama u brojniku ili nazivniku ili u oba dijela.

Ne mogu se upotrebljavati složeni predmeci, odnosi predmeci sastavljeni od nekoliko gore navedenih predmetaka.

1.4. Posebni odobreni nazivi i simboli decimalnih višekratnika i nižekratnika SI jedinica

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
obujam	litra	l ili L ⁽¹⁾	$1 \text{ l} = 1 \text{ dm}^3 = 10^{-3} \text{ m}^3$
masa	tona	t	$1 \text{ t} = 1 \text{ Mg} = 10^3 \text{ kg}$
tlak, naprezanje	bar	bar ⁽²⁾	$1 \text{ bar} = 10^5 \text{ Pa}$

⁽¹⁾ Za jedinicu litra mogu se upotrebljavati dva simbola „l” i „L”. (Šesnaesti CGPM (1979.), rezolucija 5).

⁽²⁾ Jedinica koja je u knjižici Međunarodnog ureda za utege i mjere navedena među jedinicama koje treba privremeno dopustiti.

Napomena: Predmeci i njihovi simboli navedeni u tablici u točki 1.3. mogu se upotrebljavati zajedno s jedinicama i simbolima navedenima u tablici u točki 1.4.

2. JEDINICE KOJE SU DEFINIRANE NA TEMELJU SI JEDINICA, ALI NISU NJIHOVI DECIMALNI VIŠEKRATNICI ILI NIŽEKRATNICI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
ravninski kut	okretaj* ⁽¹⁾ ^(*)		1 okretaj = 2π rad
	grad* ili gon*	gon*	$1 \text{ gon} = \frac{\pi}{200} \text{ rad}$
	stupanj	°	$1^\circ = \frac{\pi}{180} \text{ rad}$
	kutna minuta	'	$1' = \frac{\pi}{10\ 800} \text{ rad}$
	kutna sekunda	"	$1'' = \frac{\pi}{648\ 000} \text{ rad}$
vrijeme	minuta	min	$1 \text{ min} = 60 \text{ s}$
	sat	h	$1 \text{ h} = 3\ 600 \text{ s}$
	dan	d	$1 \text{ d} = 86\ 400 \text{ s}$

(¹) Znak (*) iza naziva jedinice ili simbola znači da se ne pojavljuje na popisima koje su sastavili CGPM, CIPM ili BIPM. Navedeno se odnosi na cijeli ovaj Prilog.

(*) Ne postoji međunarodni simbol.

Napomena: Predmeci navedeni u točki 1.3. mogu se upotrebljavati samo zajedno s nazivima „grad“ ili „gon“ i simbolom „gon“.

3. JEDINICE KOJE SE DEFINIRAJU NEOVISNO O SEDAM OSNOVNIH SI JEDINICA

Ujednačena atomska jedinica mase je jedna dvanaestina mase atoma nuklida ^{12}C .

Elektronvolt kinetička je energija koju dobije elektron pri prolazu u vakuumu od jedne točke do druge čiji je potencijal veći za jedan volt.

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
masa	ujednačena atomska jedinica mase	u	$1 \text{ u} \approx 1,6605655 \times 10^{-27} \text{ kg}$
energija	elektronvolt	eV	$1 \text{ eV} \approx 1,6021892 \times 10^{-19} \text{ J}$

Vrijednost ovih jedinica izražena u SI jedinicama nije točno poznata.

Gore navedene vrijednosti preuzete su iz biltena Odbora za podatke o znanosti i tehnologiji (CODATA) br. 11 iz prosinca 1973. Međunarodnog vijeća znanstvenih društava.

Napomena: Predmeci i njihovi simboli navedeni u točki 1.3. mogu se upotrebljavati zajedno s ovim dvjema jedinicama i njihovim simbolima.

4. JEDINICE I NAZIVI JEDINICA KOJI SU DOPUŠTENI SAMO U POSEBNIM PODRUČJIMA

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
jakost optičkih sustava	dioptrija*		$1 \text{ dioptrija} = 1 \text{ m}^{-1}$
masa dragoga kamenja	metrički karat		$1 \text{ metrički karat} = 2 \times 10^{-4} \text{ kg}$
ploština poljoprivrednoga ili građevnoga zemljišta	ar	a	$1 \text{ a} = 10^2 \text{ m}^2$
masa po jedinici duljine tekstilnoga vlakna i pređe	teks*	tex*	$1 \text{ tex} = 10^{-6} \text{ kg} \cdot \text{m}^{-1}$

Napomena: Predmeci navedeni u točki 1.3. mogu se upotrebljavati zajedno s gore navedenim jedinicama. Međutim, višekratnik 10^2 a naziva se „hektarom”.

5. SLOŽENE JEDINICE

Složene su jedinice kombinacije jedinica navedenih u poglavljju I.

POGLAVLJE II.

ZAKONITE MJERNE JEDINICE IZ ČLANKA 1. TOČKE (b)

VELIČINE, NAZIVI JEDINICA, SIMBOLI I VRIJEDNOSTI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
krvni tlak	milimetar žive (*)	mm Hg(*)	1 mm Hg = 133,322 Pa
ravninski kut		g^* (¹)	$1g = \frac{\pi}{200} \text{ rad}$
aktivnost (radionuklida)	kiri (curie)	Ci	$1 \text{ Ci} = 3,7 \times 10^{10} \text{ Bq}$
apsorbirana doza	rad	rad (²)	$1 \text{ rad} = 10^{-2} \text{ Gy}$
ekvivalentna doza	rem*	rem*	$1 \text{ rem} = 10^{-2} \text{ Sv}$
eksponicija (x i γ zrakama)	rendgen (röntgen)	R	$1 \text{ R} = 2,58 \cdot 10^{-4} \text{ C} \cdot \text{kg}^{-1}$
dinamička viskoznost	poise	P	$1 \text{ P} = 10^{-1} \text{ Pa} \cdot \text{s}$
kinematička viskoznost	stokes	St	$1 \text{ St} = 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$

(¹) Simbol za „grad“.

(²) Ako postoji rizik od zamjene sa simbolom za radijan, za rad se može upotrebljavati simbol rd.

Napomena: Predmeci i njihovi simboli navedeni u točki 1.3. poglavlja I. mogu se upotrebljavati zajedno s jedinicama i simbolima sadržanima u ovom odjeljku osim milimetra žive i njegovog simbola te simbola „g“.

Do datuma navedenog u članku 1. točki (b) jedinice navedene u poglavlju II. mogu se kombinirati međusobno ili s jedinicama iz poglavlja I. u složene jedinice.

POGLAVLJE III.

ZAKONITE MJERNE JEDINICE IZ ČLANKA 1. TOČKE (c)

VELIČINE, NAZIVI JEDINICA, SIMBOLI I PRIBLIŽNE VRIJEDNOSTI

Duljina

inč	1 in	$= 2,54 \times 10^{-2}$ m
stopa	1 ft	$= 0,3048$ m
hvat (¹)	1 fm	$= 1,829$ m
milja	1 milja	$= 1\,609$ m
jard	1 jard	$= 0,9144$ m

Ploština

kvadratna stopa	1 sq ft	$= 0,929 \times 10^{-1}$ m ²
akar	1 ac	$= 4\,047$ m ²
kvadratni jard	1 sq yd	$= 0,8361$ m ²

Obujam

unca tekućine	1 fl oz	$= 28,41 \times 10^{-6}$ m ³
gill (četvrtina pinte)	1 gill	$= 0,1421 \times 10^{-3}$ m ³
pinta	1 pt	$= 0,5683 \times 10^{-3}$ m ³
kwart	1 qt	$= 1,137 \times 10^{-3}$ m ³
galon	1 gal	$= 4,546 \times 10^{-3}$ m ³

Masa

unca (avoirdupois mjeri sustav)	1 oz	$= 28,35 \times 10^{-3}$ kg
troy unca	1 oz tr	$= 31,10 \times 10^{-3}$ kg
funta	1 lb	$= 0,4536$ kg

Energija

kalorija	1 kalorija	$= 105,506 \times 10^6$ J
----------	------------	---------------------------

(¹) Samo za pomorsku plovidbu.

Do datuma koji treba odrediti u skladu s člankom 1. točkom (c) jedinice navedene u poglavljiju III. mogu se kombinirati međusobno ili s jedinicama iz poglavlja I. u složene jedinice.